

**MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W WIERUSZOWIE**

98 – 400 WIERUSZÓW ul. RYNEK 21

tel/fax 062 78 41 554; 78 41 199

e-mail: wieruszow@mgops.pl; www.mgops.pl

Sprawozdanie za 2022 rok

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie
na lata 2021-2026**

Spis treści:

Wstęp

- I. Cele realizowane w ramach programu
- II. Działania podejmowane przez poszczególne instytucje realizujące Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wieruszów.
- III. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- IV. Analiza czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
- V. Wnioski z realizacji Gminnego Programu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Wstęp

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026 w Gminie Wieruszów przyjęty został Uchwałą Nr XXXIV/272/2021 Rady Miejskiej w Wieruszowie.

Realizacja Programu ma na celu wypracowanie w gminie Wieruszów profesjonalnych form wsparcia i pomocy, przy jednoczesnym założeniu dążenia do zwiększenia ich dostępności i skuteczności, wobec osób uwikłanych w przemoc. Zakłada również prowadzenie skutecznej edukacji osób działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą, dostarczanie społeczeństwu wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem oraz propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych, związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie stanowi interdyscyplinarną strategię działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy domowej przez wszystkie instytucje oraz organizacje zobligowane do podejmowania działań w tym zakresie.

Sprawozdanie z realizacji Programu za dany rok przygotowuje Zespół Interdyscyplinarny i przedstawia Radzie Gminy. Sprawozdanie jest rocznym podsumowaniem działań realizowanych w ramach Programu oraz działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.

Podstawy prawne Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Regulacje w kwestii przemocy w rodzinie zawierają następujące akty prawa:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U z 2021 poz. 1249 ze zmianami),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 poz. 2268 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 165)
- oraz przepisy wykonawcze i przepisy prawa miejscowego.

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieruszowie,
- Komenda Powiatowa Policji w Wieruszowie,
- Miejski Ośrodek Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Wieruszowie,
- Szkoła Podstawowa nr 1 w Wieruszowie,
- Szkoła Podstawowa nr 3 w Wieruszowie,
- Szkoła Podstawowa nr 2 w Wieruszowie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej wykonującej orzeczenia w sprawach rodzinnych Sądu Rejonowego w Wieluniu,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „COR” w Wieruszowie,
- Stowarzyszenie Integracyjne „Klub Otwartych Serc”, Społeczny Rzecznik Praw Dziecka.

Adresatami Gminnego Programu są:

- rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy,
- rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,
- świadkowie przemocy,
- osoby stosujące przemoc,
- przedstawiciele instytucji i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- społeczność lokalna.

Monitorowaniem realizacji Gminnego Programu oraz czuwaniem nad prawidłowym wykonywaniem zadań zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego obsługę organizacyjno-techniczną zapewnia Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieruszowie.

I. Cele realizowane w ramach programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026 w Gminie Wieruszów zakłada osiągnięcie następującego **celu głównego: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wieruszów.**

Dla potrzeb realizacji celu głównego zostały określone cele szczegółowe, którym przypisano kierunki niezbędnych działań.

Cele szczegółowe:

- 1. Zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**
- 2. Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.**
- 3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec sprawców przemocy w rodzinie.**
- 4. Zwiększenie poziomu kompetencji służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym realizacji celów wskazanych w Programie, określono cztery obszary działań oraz adresatów Programu:

Obszar 1 - Profilaktyka i edukacja społeczna w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Obszar 2 - Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Obszar 3 - Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

Obszar 4 - Podnoszenie kompetencji służb realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

II. Działania podejmowane przez poszczególne instytucje realizujące Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wieruszów.

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Janusza Korczaka w Wieruszowie

Placówka szkolna realizuje zadania z zakresu edukacji, wychowania i opieki w ramach których uwzględnia się tematykę bezpieczeństwa profilaktyki uzależnień przeciwdziałania agresji i przemocy wśród uczniów. Działania te podejmują nauczyciele, wychowawcy, psycholog i pedagog szkolny we współpracy z rodzicami oraz instytucjami wspierającymi rodzinę.

W 2022 roku zrealizowano poniższe zadania.

W obszarze I – profilaktyka i edukacja społeczna w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Szkoleniowa rada pedagogiczna na temat: SZ.P.W-P – modyfikacja programu z uwzględnieniem zmian w prawie oświatowym, wytycznych Kuratorium Oświaty, Ministra Edukacji Narodowej oraz wyników diagnozy sytuacji opiekuńczo – wychowawczej szkoły ze szczególnym zwróceniem uwagi na problem przemocy wśród uczniów – prowadzenie pedagog szkolny /IX 2022r./.
- Na bieżąco udzielano konsultacji nauczycielom, wychowawcom klas i rodzicom w ich pracy z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze.
- Przeprowadzono ponad 120 rozmów z rodzicami uczniów (w tym telefoniczne w czasie zdalnego nauczania) wymagających szczególnej opieki i pomocy wychowawczej ze względu na niewłaściwe zachowania podczas nauki.
- Współpracowano z instytucjami – Poradnia P.P., MOPTUiW, PCPR, Punktem Interwencji Kryzysowej, kuratorem zawodowym rodzinnym Sądu Rejonowego w Wieluniu i organizacjami społecznymi – SI „KOS”, w zakresie podjęcia wspólnych działań profilaktycznych.
- Przeprowadzono 16 godzin wychowawczych w klasach IV – VIII na tematy związane z profilaktyką przemocy i następnie omówione z wychowawcami danych klas.

- Przeprowadzono 8 interwencji wobec uczniów stosujących przemoc w szkole wobec rówieśników.

W obszarze II – ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie:

- Uczestniczono w spotkaniach i szkoleniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz zespołów roboczych działającego przy MGOPS w Wieruszowie.
- Uczestnictwo w spotkaniach Grupy Wsparcie dla pedagogów szkolnych (raz w m-cu) podczas których wymieniano się doświadczeniami różnych szkół m.in. w zakresie profilaktyki przemocy wśród dzieci i młodzieży.
- Na bieżąco współpracowano z dzielnicowymi z KPP w Wieruszowie w zakresie profilaktyki przemocy i rozwiązywania problemów wychowawczych.

Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wieruszowie

Działania podejmowane w szkole na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w roku 2022:

- zaplanowanie działań oraz wpisanie ich w Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły na 2022 rok,
- diagnoza czynników chroniących i ryzyka,
- diagnoza sytuacji opiekuńczo-wychowawczej uczniów (ankieta dla wychowawców),
- diagnoza sytuacji rodzinnej uczniów – (rozmowy indywidualne),
- systematyczne zajęcia indywidualne pedagoga i psychologa z uczniami z rodzin niepełnych, niewydolnych wychowawczo, ubogich, z problemami,
- objęcie opieką psychologiczno-pedagogiczną uczniów z problemem uzależnienia w rodzinie,
- pomoc i wsparcie dla rodziców,
- mediacje dla rodziców i uczniów nt. konfliktów rodzinnych, rówieśniczych itp.,
- zorganizowanie akcji: „Tydzień profilaktyki”, „Tydzień życzliwości”,
- funkcjonowanie grupy pomocy psychologiczno-pedagogiczno-logopedycznej dla uczniów i rodziców,
- udział uczniów klas VII i VIII w zajęciach pt. „Uzależnienia”, prowadzonych przez psychologa z MOPTUiW p. Klaudię Jaros,
- pedagogizacja rodziców nt. „Substancje psychoaktywne”, „Zagrożenia związane z nadużywaniem Internetu”,
- udział uczniów klas VIII w spotkaniu z M. Zawadzką nt. „Porozmawiajmy o wszystkim”,
- udział uczniów w spotkaniach z przedstawicielami Policji nt. bezpieczeństwa,
- zajęcia z zakresu udzielania pierwszej pomocy,

- systematyczna współpraca z Miejskim Ośrodkiem Uzależnień i Współzależnienia w Wieruszowie,
- udział psychologa szkolnego w szkoleniu z zakresu TUS
- systematyczna współpraca z Miejskim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Wieruszowie,
- systematyczna współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- systematyczna współpraca z kuratorem zawodowym oraz kuratorami społecznymi,
- współpraca z Punktem Interwencji Kryzysowej (w razie potrzeb).

Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Jana Pawła II w Wieruszowie

Szkoła realizuje zadania z zakresu edukacji, wychowania i opieki, w ramach których uwzględnia się tematykę bezpieczeństwa, profilaktykę zdrowia, osób niepełnosprawnych, profilaktykę uzależnień, przeciwdziałanie agresji i przemocy.

W 2022 roku realizowano poniższe działania, które wpisują się w cele operacyjne Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

- w klasach VI przeprowadzono warsztaty psychologiczne, 46 uczniów wzięło udział w zajęciach kształtujących umiejętności społeczne;
- na godzinach wychowawczych (14 godzin) przeprowadzono warsztaty związane z tematyką asertywnego zachowania w kontekście profilaktyki przemocy;
- w przypadku uczniów zachowujących się niezgodnie z normami i zasadami obowiązującymi w szkole w 25 przypadkach podejmowano interwencje;
- w celu podejmowania integracyjnych działań na rzecz uczniów przeprowadzono 54 rozmowy z rodzicami dzieci i młodzieży wymagającej pomocy;
- w szkole propagowano Światowy Dzień Życzliwości, Dzień pozytywnego myślenia, prowadzono akcje związane z tolerancją: Dzień Osób z Zespołem Downa, Światowy Dzień Świadomości Autyzmu;
- pedagog szkolny uczestniczył w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego, pedagog pracuje również w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zapewniono warunki do edukacji i wychowania dla 2 uczniów niepełnosprawnych z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

Ponadto wszyscy uczniowie wymagający pomocy psychologicznej – pedagogicznej mają w miarę możliwości zapewnione specjalistyczne zajęcia. Specjalista z MOPTUiW w klasach VIII przeprowadził zajęcia profilaktyczne dotyczące uzależnień, w zajęciach wzięło udział około 45 uczniów i 300 rodziców.

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Wieluniu.

W 2022 roku podejmowano działania wpisujące się w cele operacyjne Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

- Kuratorzy zawodowi II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej, którzy pracują na terenie Gminy Wieruszów, brali udział w szkoleniu „Przestępstwa popełniane z nienawiści”.
- Kuratorzy uczestniczyli w grupach roboczych dotyczących rodzin pozostających pod nadzorem kuratorów.
- W ramach wykonywania wywiadów środowiskowych, w rodzinach w których doszło do założenia Niebieskiej Karty kuratorzy udzielali osobom doznającym przemocy i stosującym przemoc, niezbędnych informacji i wskazówek.
- Kuratorzy inicjowali pomoc pedagogiczna i psychologiczna w szkole dla małoletnich z rodzin, w których stosowano przemoc.
- W ramach prowadzonych nadzorów nad rodzinami, nieletnimi i osobami uzależnionymi od alkoholu i jednocześnie zobowiązanymi do leczenia odwykowego w razie zaistnienia form przemocy w rodzinie, w ramach swoich uprawnień kuratorzy udzielali różnorodnego wsparcia osobom doznającym przemocy.
- Kierowano do Prokuratury Rejonowej w Wieluniu pisma o podjęcie działań w kierunku nałożenia na osoby uzależnione od alkoholu (bardzo często osoby stosujące przemoc) obowiązku leczenia odwykowego.
- Kuratorzy składali zeznania w KPP w Wieruszowie w sprawach, które dotyczyły wystąpienia form przemocy w nadzorowanych rodzinach.
- W ramach zajęć w Ośrodku Kuratorskim nr 1 w Wieruszowie kuratorzy prowadzili z uczestnikami rozmowy i pogadanki dotyczące tematyki przemocy, w tym przemocy w rodzinie. Zajęcia miały charakter profilaktyczny i edukacyjny.

Miejski Ośrodek Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Wieruszowie.

W 2022 roku podejmowano działania wpisujące się w cele operacyjne Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

1. **Centrum wsparcia psychologicznego dla osób z problemem przemocy w rodzinie** adresowane jest do osób doświadczających przemocy w rodzinie, jak również do sprawców przemocy. Działania prowadzone w formie indywidualnych sesji terapeutycznych ukierunkowane były na niwelowanie psychologicznych skutków doświadczanej przemocy oraz wzmocnieniu świadomości praw osobistych i zdobyciu umiejętności niezbędnych do korzystania z nich. Natomiast indywidualne sesje dla sprawców przemocy ukierunkowane

były na wzbudzenie świadomości u sprawców własnych zachowań przemocowych wobec bliskich, zrozumienie psychologicznych aspektów dotyczących przemocy oraz nabyciu umiejętności zapobiegania wybuchom złości i agresji. Prowadzone były również konsultacje/porady mające na celu motywację do korzystania z instytucjonalnych form pomocy oraz wsparcia psychologicznego. Natomiast w przypadku sprawców konsultacje uświadamiały czym jest przemoc, uznanie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy oraz motywację do skorzystania z terapii. W 2022 roku **40** indywidualnych sesji terapeutycznych oraz **60** porad/konsultacji specjalistów dla osób doświadczających przemocy.

2. Podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieska Karta”. Pracownik Ośrodka czynnie uczestniczył w **41** spotkaniach grupy roboczej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Karta”.
3. Podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie. Pracownicy Ośrodka posiadają niezbędne kwalifikacje do pracy z ofiarami i sprawcami przemocy. Dwóch pracowników **Centrum wsparcia psychologicznego dla osób z problemem przemocy w rodzinie** posiada ponad 100 godzin szkolenia w tym względzie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie.

W 2022 roku podejmowano działania wpisujące się w cele operacyjne Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Cel 1 – Zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Wieruszowie przeprowadzono pogadanki w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym procedury Niebieska Karta – 2 pogadanki, 50 uczestników.

Cel 2 – Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla osób dotkniętych/zagrożonych przemocą w rodzinie:

- Upowszechniano informacje w zakresie możliwości i form udzielania wsparcia w przypadku przemocy domowej poprzez: kolportaż ulotek o tematyce przeciwdziałania przemocy w siedzibie PCPR oraz podczas dyżurów specjalistów w ramach PIK (ok. 240 ulotek); przekazywanie informacji dotyczących prowadzenia Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępem do urzędów gmin, do KPP w Wieruszowie, do 3 parafii z gminy Wieruszów, do PCM NZOZ Szpital w Wieruszowie (12 informacji).
- Prowadzono poradnictwo specjalistyczne w ramach PCPR i działającego przy PCPR Punktu Interwencji Kryzysowej (7 porad dla osób z terenu gminy Wieruszów).

- Zapewniono schronienie osobom w kryzysie , w tym dotkniętym przemocą w rodzinie w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępem, na podstawie umowy nr 204/2021 o realizację zadania publicznego z dnia 29.12.2021 r. zawartej pomiędzy Powiatem Wieruszowskim, a Caritas Diecezji Kaliskiej (l. zleconych zadań publicznych – 1 l. miejsc w ośrodku – 5, l. osób umieszczonych w ośrodku z gminy Wieruszów – 1, w tym z tyt. Przemocy – 0).

Cel 3 – Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec sprawców przemocy w rodzinie.

- Ewidencjonowano podmioty realizujące oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie w tym realizujące programy korekcyjno – edukacyjne, tj.: zamieszczono na stronie internetowej PCPR przekazane przez Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi rejestry dot.: poradnictwa specjalistycznego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, poradnictwa specjalistycznego dla osób stosujących przemoc, placówek zapewniających miejsca noclegowe dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
- Przekazano w formie elektronicznej opracowana ulotek informacyjną zawierającą rejestr placówek i organizacji pozarządowych udzielających pomocy mieszkańcom powiatu wieruszowskiego w sytuacji przemocy w rodzinie do: ośrodków pomocy społecznej z powiatu wieruszowskiego, KPP w Wieruszowie, Prokuratury Rejonowej w Wieluniu, Sądu Rejonowego w Wieluniu, Wydziału Żandarmerii Wojskowej w Łasku, zgodnie z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na 2022 rok.

Cel 4 – Zwiększenie poziomu kompetencji służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – uczestnictwo w szkoleniach/konferencjach:

- „Przemoc wobec dziecka – wrażliwość na sygnały świadczące o nadużyciu”,
- „Komunikacja interpersonalna w pracy z dzieckiem, zwiększenie skuteczności rozwiązywania konfliktów i osiągnięcia celów”,
- „Praca ze sprawca przemocy w rodzinie”,
- „Realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie w zakresie współdziałania międzyinstytucjonalnego”.

Stowarzyszenie Integracyjne „Klub Otwartych Serc” w Wieruszowie

Stowarzyszenie Integracyjne „KOS” w 2022 roku w ramach realizacji projektów prowadziło działania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które skierowany były bezpośrednio do dzieci i młodzieży uczęszczających systematycznie na zajęcia opiekuńczo – wychowawcze w Pieczyskach, Wyszanie i Mirkowie oraz w Ośrodku Edukacji i Rehabilitacji dla dzieci i młodzieży z różnymi niepełnosprawnościami. Prowadzone były też działania

skierowane do rodziców, opiekunów i terapeutów, osób z niepełnosprawnością uczestników WTZ i pracowników ZAZ oraz mieszkańców mieszkań chronionych, wspieranych, beneficjentów wsparcia w miejscu zamieszkania udzielanego przez Asystenta Osobistego Osoby z Niepełnosprawnością w ramach projektu: Centrum Usług Środowiskowych „Razem Łatwiej”. W 2022 roku zrealizowano:

1. Tak jak w latach ubiegłych kontynuowana była dystrybucja materiałów na temat przeciwdziałania przemocy w placówkach na wydzielonych stojakach i podczas bezpośrednich kontaktów z beneficjentami, a w szczególności dystrybucja wśród mieszkańców gminy za pośrednictwem terapeutów, rodziców, opiekunów osób z niepełnosprawnością. Materiały pochodziły w większości z RCPS w Łodzi, PCPR w Wieruszowie i TPD ZG. Dystrybucja materiałów odbywała się również w ramach indywidualnych i grupowych konsultacji z psychologiem, pedagogiem i Społecznym Rzecznikiem Praw Dziecka - członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.. Podczas konsultacji udzielano również informacji o instytucjach udzielających pomocy w przypadku przemocy w rodzinie a szczególnie dzieci i młodzieży.
2. W placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz w WTZ prowadzone były pogadanki i wyświetlane były filmy na temat przeciwdziałania przemocy oraz praw dziecka. W 2022 roku odbyły się 4 takie spotkania.
3. Spotkania informacyjne w WTZ z przedstawicielem Policji połączone z indywidualnymi konsultacjami dotyczącymi różnych zagrożeń, używek i przemocy, z którą mogą spotkać się dzieci, młodzież i dorośli. W 2022 roku odbyło się 1 takie spotkanie.
4. Zajęcia szkoleniowe z zakresu terapii psychologicznej dla dzieci z niepełnosprawnością i dzieci z rodzin z różnymi dysfunkcjami wychowawczymi w ramach Ośrodka Edukacji i Rehabilitacji. W 2022 roku psycholog prowadził 3 takie spotkania.

Komenda Powiatowa Policji w Wieruszowie

W 2022 roku podejmowano działania wpisujące się w cele operacyjne Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

1. W ramach Obszaru 1 – profilaktyka i edukacja społeczna w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Cel: zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
 - zorganizowano 3 działania służące przeciwdziałaniu przemocy: „Międzynarodowy dzień mediacji”, „Tydzień pomocy ofiarom przestępstw” i „Program przeciwko przemocy fizycznej i torturą”- telefoniczny dyżur policjanta w jednostce;

- wspólna realizacja przedsięwzięć na rzecz przeciwdziałania przemocy : 18 pogadanek dla 250 uczestników.
2. W ramach obszaru 2 – ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. Cel: zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie:
- upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – liczba rozdysponowanych ulotek i plakatów – 18 oraz liczba materiałów przekazanych mediom – 10;
 - realizacja procedury „Niebieska Karta” – liczba formularzy wszczynających procedurę NK – 11 przez Policję i 8 przez MGOPS.
3. W ramach obszaru 4 – podnoszenie kompetencji służb realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Cel: zwiększenie poziomu kompetencji służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
- Uczestnictwo w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – RCPS w Łodzi „Inicjowanie i prowadzenie procedury NK. Inne narzędzia do pracy z rodziną z problemem przemocy” – 1 funkcjonariusz; GKRPA w Wieruszowie „Dialog motywujący – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie” – 1 funkcjonariusz.

W 2022 roku na terenie Gminy Wieruszów wdrożono 2 razy procedurę tzw. „Nakazy i zakazy wobec sprawców przemocy w rodzinie”.

III. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Wieruszów realizuje zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, a także innymi dokumentami prawa miejscowego precyzującymi sposoby działania Zespołu.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego wykonują swoje zadania w ramach obowiązków służbowych lub społecznie. Podstawową formą pracy Zespołu Interdyscyplinarnego są tzw. grupy robocze zajmujące się rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach, prowadzonych według procedury „Niebieska Karta”.

Podczas posiedzeń Zespołu jego członkowie diagnozowali sytuację w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwości udzielania odpowiedniego wsparcia rodzinie. Analizowane były również możliwości dotyczące profilaktyki,

rozpowszechniania wiedzy na temat przeciwdziałania przemocy w środowisku lokalnym, podnoszenia kwalifikacji osób pracujących z rodziną dotkniętą przemocą. Z przebiegu spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że interdyscyplinarność to szybki i pełen przepływ informacji między służbami, możliwość podjęcia działań skutecznych, zaplanowanych oraz skoordynowanych.

Członkowie grup roboczych opracowali indywidualne plany pomocy rodzinie, monitorowali sytuację, w których dochodzi do przemocy oraz dokumentowali działania podjęte wobec rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieska Karta”.

W 2022 roku odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 73 posiedzenia grup roboczych.

Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej karty” – 19.

Liczba rodzin, wobec których wszczęto procedurę „Niebieskiej karty” w 2021 r. – 18.

Liczba rodzin, wobec których wypełniono formularz „Niebieskiej Karty” w trakcie trwania procedury – 2.

Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska karta” przez pracowników socjalnych – 8.

Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska karta” przez funkcjonariuszy KPP w Wieruszowie – 10.

Liczba zakończonych procedur „Niebieskiej karty” – 14, w tym:

- w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy – 8
- w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań – 6

Liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych – 50, w tym:

- Kobiety – 20
- Mężczyźni – 7
- Dzieci – 18

Rezultaty pracy grup roboczych w indywidualnych sprawach (np. wniosek do sądu/prokuratury):

- W ramach realizacji procedury, w przypadku odnotowania niepokojących sygnałów dotyczących sytuacji małoletnich dzieci w rodzinach dotkniętych zjawiskiem przemocy, grupy robocze korzystały z możliwości konsultacji z kuratorem zawodowym oraz ewentualnego skorzystania z narzędzia w postaci wniosku do sądu o wgląd w sytuację dziecka.
- W przypadku odnotowania, że problemem towarzyszącym stosowaniu przemocy wobec najbliższych jest problem alkoholowy każdorazowo zwracano się do Gminnej Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o przeprowadzenie rozmowy z osobą nadużywającą alkoholu celem zachowania przez nią abstynencji i zachęcenia do walki z nałogiem poprzez podjęcie leczenia.

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieruszowie w ramach funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia ofiarom dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej, pomoc psychologiczną w formie indywidualnych warsztatów i porad.

Dane statystyczne dotyczące przemocy:

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin w których była realizowana procedura „NK”	23	22	22	18	19
Liczba formularzy wszczynających procedurę	15	15	14	14	18
Liczba rodzin w których została zakończona procedura „NK”	18	13	17	14	14

Źródło – opracowanie własne

IV. Analiza czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie za 2021 rok w Gminie Wieruszów przeprowadzona zgodnie z pkt. 2.4.1 Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022.

Czynniki sprzyjające udzielanie skutecznej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w Gminie Wieruszów:

- realizacja programów profilaktycznych w placówkach gminnych powoduje, że dzieci i młodzież otwierają się i podejmują rozmowy nt. swoich sytuacji,
- praca w formule interdyscyplinarnej na rzecz rodzin dotkniętych przemocą,
- środki prawne tj. zakaz zbliżania się, eksmisja i inne, sprzyjają bezpieczeństwu osobie dotkniętej przemocą,
- przeznaczanie środków na szkolenia, system wsparcia - uznanie takiej potrzeby przez władze gminy,

- poprawa świadomości społecznej, w związku z tym zwiększona liczba zgłoszeń występowania przemocy w rodzinie, większa świadomość władz samorządowych,
- doświadczenie służb - wiedza psychologiczna zwłaszcza z zakresu funkcjonowania systemu rodzinnego, ciągle podnoszenie kompetencji poprzez udział w szkoleniach,
- możliwość aplikowania o środki na działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w ramach programów rządowych i resortowych,
- dostępność do pomocy specjalistów (psychologa, prawnika, terapeuty).

Czynniki utrudniające udzielanie skutecznej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w Gminie Wieruszów:

- główne obciążenie organizacyjne i odpowiedzialność za funkcjonowanie ZI nałożone na ośrodki pomocy społecznej - bez wsparcia kadrowego i finansowego,
- przewlekłość procedur, luki w systemie prawnym,
- brak finansowania działań prowadzonych w ramach zespołu interdyscyplinarnego/grup roboczych.
- udział przedstawicieli służb w godzinach pracy, konieczność organizacji zastępstw, obciążenie psychiczne - wpływają na niską efektywność działań grup roboczych,
- istnienie silnych przekonań i stereotypów o zatrzymywaniu spraw rodzinnych w „czterech ścianach”, niewielki obszar wiejski i brak anonimowości powodują wstyd przed ujawnieniem problemów związanych z przemocą,
- trudności w procedurze odizolowania sprawcy od ofiary, przyzwolenie sprawcom, mimo zakazów, na zbliżenie się do ofiary i powrót do domu,
- brak realizacji oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- brak zrozumienia społecznego, ukazywanie w mediach negatywnych przykładów pracy służb pomocowych w tym zakresie, duże obciążenie emocjonalne w związku z wykonywaniem pracy w zakresie przemocy w rodzinie.

V. Wnioski z realizacji Gminnego Programu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Przemoc w rodzinie to rzeczywistość, istnieje naprawdę i to czasem w takich rodzinach, w których nikt by tego nie podejrzewał. Fakt, że agresja i przemoc jest obecna w ludzkim życiu nie jest niczym nowym, towarzyszy człowiekowi od początku jego istnienia. Przerazające jest jednak to, że stała się nieodłącznym elementem życia. Elementem, do którego bardzo długo byli

wszyscy przyzwyczajeni i przez to stała się normą. Jednak żyjemy w czasach, w których instytucje pomagają osobą pokrzywdzonym wyjść z trudnej sytuacji, a osobom stosującym przemoc oferują pomoc w formie nauki radzenia sobie z negatywnymi emocjami.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Wieruszów były realizowane zgodnie z programem oraz w oparciu o aktualne przepisy prawa, a także wewnętrzne wytyczne w instytucjach, działających w przedmiotowej sprawie. Ważnym atutem były wypracowane formy współpracy między poszczególnymi instytucjami, które na co dzień zajmują się pomocą rodzinom uwikłanym w przemoc. Realizacja zadań określonych w Programie w roku 2022 przyczyniła się w szczególności do zwiększenia dostępności pomocy dla osób dotkniętych przemocą oraz podniesienia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Poszczególne działania były dostosowane do zmieniających się potrzeb i zagrożeń. Uwzględniały w szczególności zapobieganie zjawisku przemocy poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej.

Wnioski końcowe:

1. Kontynuowanie i dalsze rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami głównie pomocą społeczną, Policją, MOPTUiW, służbą zdrowia, oświatą, Sądem oraz GKRPA.
2. Ciągłe szerzenie świadomości społecznej, a głównie psychoedukacja rodziców/opiekunów w zakresie budowania relacji bez przemocy.
3. Aplikowanie o środki zewnętrzne na realizację projektów w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.
4. Wdrażanie standardów związanych z przeciwdziałaniem przemocy m.in. wykorzystanie pracy socjalnej oraz kontraktu socjalnego w pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie.